

Utlåtande Rotel V (Dnr KS 2018/1074)

Ändring av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad gällande tillfällig försäljning m.m.

Hemställen från trafiknämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ändringar i allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun, i enlighet med trafiknämndens förslag enligt bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.
2. Ändringar i bilaga 3 till de allmänna lokala ordningsföreskrifterna, utgörande kartor över områden gällande tillfällig försäljning där polistillstånd krävs samt där förbud mot tillfällig försäljning råder, i enlighet med trafiknämndens förslag enligt bilaga 3 till utlåtandet, godkänns.
3. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen Stockholm.
4. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
5. Beslutet gäller från kungörandet.

Föredragande borgarrådet Daniel Helldén anför följande.

Ärendet

Polismyndigheten har inkommit med önskemål om ett införande av förbud mot tillfällig försäljning i Globenområdet av ordnings- och säkerhetsskäl. Trafiknämnden anser dessutom att det är nödvändigt att revidera de lokala ordningsföreskrifterna rörande uppställningar av containrar, affischering,

förtäring av alkohol samt tillfällig försäljning inom Stockholms stad. Stadens offentliga platser har blivit ett alltmer attraktivt utrymme för bland annat reklam och annonsering varför nämnden vill förtydliga vad som gäller vid nyttjande av offentlig plats i vår fortsatt växande stad.

Beredning

Ärendet har initierats av trafiknämnden och remitterats till stadsledningskontoret, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Polisregion Stockholm. Polisregion Stockholm har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret har inte något att erinra mot förslaget.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd är över lag positiv till att ordningsföreskrifterna ses över och revideras.

Kungsholmens stadsdelsnämnd ställer sig i stort positiv till de föreslagna förändringarna men har synpunkter på § 15 och 16 gällande alkoholförbud och förbud mot tillfällig försäljning och de områden där förändringar föreslås. Nämnden förordar ett alkoholförbud i Kronobergsparken.

Norrmalms stadsdelsnämnd ställer sig i stort positiv till de föreslagna förändringarna men har synpunkter på 16 § gällande förbud mot tillfällig försäljning och de områden där förändringar föreslås. Synpunkterna gäller de gator som i förslaget inte ska omfattas av förbud gällande tillfällig försäljning.

Skärholmens stadsdelsnämnd är överlag positiv till att ordningsföreskrifterna ses över med jämna mellanrum och ställer sig positiv till samtliga föreslagna förändringar.

Mina synpunkter

Stockholms stad ska vara en trygg, säker och välskött stad att bo i och vistas i. I arbetet med säkerställande av välskötta och attraktiva offentliga miljöer är det av stor vikt att staden på bred front samverkar för att upprätthålla trivsel och trevnad vid offentliga platser. I det arbetet är det viktigt att Polisens arbete underlättas. Trafiknämndens förslag om förbud mot tillfällig försäljning på offentlig plats inom ett specifikt område kompletterar föreskrifterna om krav på polistillstånd för tillfällig försäljning på offentlig plats. Detta kommer att underlätta för Polismyndigheten att vidta ordningsfrämjande åtgärder och skapa större tydlighet av de allmänna lokala ordningsföreskrifterna, då det är

angeläget att reglerna för vad som gäller vid nyttjande av offentlig plats är tydliga.

Mot bakgrund av att stadens offentliga platser har blivit ett alltmer attraktivt utrymme för reklam och annonsering samt nyttjande i övrigt av det offentliga rummet är det även angeläget att revidera de lokala ordningsföreskrifterna rörande uppställningar av containrar, affischering, förtäring av alkohol samt tillfällig försäljning inom Stockholms stad.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun.
3. Kartor över områden gällande tillfällig försäljning där polistillstånd krävs samt där förbud mot tillfällig försäljning råder. (Bilaga 3 till Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun).

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Karin Wanngård, Olle Burell, Emilia Bjuggren och Jan Valeskog (alla S) enligt följande.

De allmänna lokala ordningsföreskrifterna ska syfta till att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Det är centralt att regler och föreskrifter är tydliga och begripliga för medborgare, företag, föreningsliv och andra aktörer. Föreskrifterna ska inte i onödan begränsa nyttjande av det offentliga rummet om medborgarnas och samhällsaktörernas acceptans och aktning för reglerna ska upprätthållas.

I och med att polisen har flaggat för ordningsproblem runt Globenområdet är det förståeligt att tillståndsplikt införs för tillfällig försäljning kring området. Medborgarnas trygghet och säkerhet ska alltid prioriteras högt. Vi anser att trafikkontoret efter att de nya föreskrifterna har antagits ska vara uppmärksam på att föreningslivet inte drabbas negativt. Många barn- och ungdomsföreningar och -klubbar säljer idag varor i området i samband med matcher och andra evenemang. Det är viktigt att föreningslivet framöver har förutsättningar för att få in pengar till sina verksamheter.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

1. Ändringar i allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun, i enlighet med trafiknämndens förslag enligt bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.

2. Ändringar i bilaga 3 till de allmänna lokala ordningsföreskrifterna, utgörande kartor över områden gällande tillfällig försäljning där polistillstånd krävs samt där förbud mot tillfällig försäljning råder, i enlighet med trafiknämndens förslag enligt bilaga 3 till utlåtandet, godkänns.
3. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen Stockholm.
4. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
5. Beslutet gäller från kungörandet.

Stockholm den 10 april 2019

På kommunstyrelsens vägnar
ANNA KÖNIG JERLMYR

Daniel Helldén

Mats Larsson

Särskilt uttalande gjordes av Jan Valeskog, Olle Burell och Emilia Bjuggren (alla S) och Rashid Mohammed och Sara Stenudd (båda V) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Sissela Nordling Blanco (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Trafiknämnden har gjort en översyn av de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms kommun, som har lett fram till ett antal förslag om ändringar i föreskrifterna. Som ett komplement till föreskrifterna om krav på polistillstånd för tillfällig försäljning på offentlig plats föreslår nämnden att tillfällig försäljning på offentlig plats i vissa fall ska kunna förbjudas inom ett specifikt område, exempelvis efter önskemål från Polismyndigheten.

Polismyndigheten har, av ordnings- och säkerhetsskäl, föreslagit ett införande av förbud mot tillfällig försäljning inom Globen-området. Trafiknämnden föreslår att ett sådant förbud inrättas och omfattar ett område som sträcker sig från Arenagången vid Gullmarsplan till Tele2Arena och inkluderar ett område vid den norra uppgången av tunnelbanestation Globen.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 juni 2018 att hemställa till kommunfullmäktige att fastslå förslag till ändringar i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 maj 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Polismyndigheten har inkommit med önskemål om ett införande av förbud mot tillfällig försäljning i Globenområdet av ordnings- och säkerhetsskäl. Trafikkontoret anser dessutom att det är nödvändigt att revidera de lokala ordningsföreskrifterna rörande uppställningar av containrar, affischering, förtäring av alkohol samt tillfällig försäljning inom Stockholms stad. Stadens offentliga platser har blivit ett alltmer attraktivt utrymme för bland annat reklam och annonsering varför kontoret vill förtydliga vad som gäller vid nyttjande av offentlig plats i vår fortsatt växande stad.

Trafikkontoret vill till stöd för förslaget på ändringar i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna framföra följande motiveringar.

Revidering av 8 § avseende containrar och liknande behållare

Enligt ordningslagens (1993:1617) 3 kap. 1 § krävs i allmänhet tillstånd när offentlig plats utnyttjas som upplagsplats, exempelvis för byggmaterial. Trafikkontoret anser

att föreskriften även ska innefatta uppställning av säckar för byggmaterial, så kallade big bags. Denna alltmer förekommande företeelse är tillståndspliktig enligt ordningslagen och bör således omfattas av det som stadgas i 8 § i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms stad. Sådana uppställningar medför ofta framkomlighetsproblem för trafikanter, dessutom utgör även dessa ett otrevligt inslag i stads-bilden, en brandsäkerhetsrisk och en uppenbar risk för nedsmutsning och skadegörelse. Precis som containrar ska säckarna märkas med ägarens namn, adress, person eller organisationsnummer. Detta underlättar möjligheterna för Polismyndigheten att beivra uppställningar i strid mot kommunens villkor för upplåtelsestillståndet eller då tillståndet gått ut och uppställningen fortsatt står kvar.

Revidering av 10 § avseende uppsättande av banderoller, skyltar, dekorationer och reklamanordningar

Trafikkontoret önskar att det i ovan rubricerad föreskrift tydliggörs att samtliga typer av uppsättningar av diverse reklamanordningar som befinner sig på eller vetter ut mot offentlig plats är tillståndspliktiga. Vidare bör det i föreskriften framgå att de i föreskriften angivna anordningar som en näringsidkare sätter upp på byggnad där rörelsen bedrivs och som har anknytning till rörelsen undantas från kravet på tillstånd av Polismyndigheten.

Revidering av 11 § gällande affischering

Trafikkontoret anser att lydelsen i rubricerad föreskrift inte stämmer överens med stadens syfte med regleringen. I nuvarande text kan det tolkas som att projicerade anslag får sättas upp utan tillstånd av Polismyndigheten. Stadens intention är i själva verket att reglera att projicerade budskap ska kräva polistillstånd om det avbildas på offentlig plats. Intentionen är att reglera de fall då en avbildning sker på offentlig plats, exempelvis när en affär projicerar sitt varumärke på gångbanan. Det är således inte själva redskapet som projicerar utan avbildningen som redskapet projicerar på marken som bör omfattas av tillståndsplikten.

I syfte att undvika tolkningsproblem önskar trafikkontoret även att revidering i föreskriften avseende fria affischeringsytor sker så att det tydligt framgår att tillstånd inte krävs för att sätta upp anslag på stadens fria affischeringsytor. Kontoret anser att nuvarande formulering lämnar öppet för olika typer av tolkningar.

Revidering av 15 § gällande förtäring av alkohol

I nuvarande föreskrift framgår att spritdrycker, vin och starköl inte får förtäras på de i föreskriften angivna platserna. Trafikkontoret föreslår en utvidgning av vilka alkoholhaltiga drycker som bör omfattas av förbudet. Istället för ”starköl” bör det i föreskriften stå ”övriga alkoholhaltiga drycker överstigande 3,5 volymprocent”. Tidigare har det framstått som oklart när det begränsats till starköl eftersom det finns andra alkoholhaltiga drycker som överstiger 3,5 volymprocent.

Revidering av 16 § avseende tillfällig försäljning

Trafikkontoret anser att upplägget i föreskriften bör förtydligas och att de bilagda kartorna behöver uppdateras för att bättre stämma överens med dagens stadsbild.

Vidare har den lokala Polismyndigheten vid Globen framfört önskemål om att det bör införas ett begränsat område där förbud mot tillfällig försäljning ska råda. I dagsläget finns det ett tydligt behov av ett begränsat förbudsområde för tillfällig försäljning i Globenområdet. För att Polismyndigheten ska kunna upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats bör det finnas stöd för ett generellt förbud mot tillfällig försäljning vid arenor i samband med evenemang. Den tillfälliga försäljningen skapar oordning bland de besökande, eftersom det blir särskilt trafikerat i området i samband med evenemangen.

Polismyndigheten har för kontoret påtalat att det finns en problematik med tillfällig försäljning som skapar oordning samt otrygghet för bland annat evenemangsbesökande på den aktuella platsen. Ett återkommande problem har varit att det har förekommit tillfällig biljettförsäljning som bidragit till att de som vistas i den ordinarie kön till biljettkontoret känt sig otrygga. Det har därför varit nödvändigt att ha ordningsvakter på plats när polis inte varit närvarande. Polismyndigheten har därför kommit med ett kartförslag över ett eventuellt begränsningsområde vari förbud mot tillfällig försäljning bör gälla.

Trafikkontoret anser att förbudet bör begränsas till att avse ett geografiskt begränsat område där det är särskilt påkallat av ordningsskäl även när evenemang inte förekommer. Detta område bör vara så väl tilltaget att personer som regelbundet bedriver tillfällig försäljning där inte har något fortsatt incitament att fortsätta göra det. Se bilaga 3.

Revidering av 27 § om överträdelse av lokal ordningsföreskrift

Polismyndigheten har även framfört önskemål om att det i ovan rubricerad föreskrift införs reglering om vad som gäller vid överträdelse av en lokal ordningsföreskrift. Därför föreslår trafikkontoret att det förs in en formulering i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna som möjliggör för Polismyndigheten att ingripa vid en eventuell överträdelse.

Jämställdhetsanalys

Tidigare forskning har visat att kvinnor och män upplever trygghet i offentliga miljöer olika och att kvinnor i högre grad begränsar sin rörlighet på grund av upplevd otrygghet. Kontoret bedömer att ett förbud mot tillfällig försäljning samt utökning av alkoholförtäring-förbudet kan bidra till att öka den upplevda tryggheten på dessa platser vilket stärker både mäns och kvinnors möjlighet att vistas ute i samband med evenemang.

Beredning

Ärendet har initierats av trafiknämnden och remitterats till stadsledningskontoret, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Polisregion Stockholm. Polisregion Stockholm har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 oktober 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Mot bakgrund av stadens inriktning för trygghets- och säkerhetsarbetet och utifrån framkomlighetsaspekter anser stadsledningskontoret att det är rimligt att genomföra de förändringar som föreslås av Polismyndigheten. Stadsledningskontoret ställer sig positivt även till övriga föreslagna ändringar av de allmänna lokala ordningsföreskrifterna.

Stadsledningskontoret har noterat att Smedsuddsvägen har tagits bort i förteckningen över platser där polistillstånd ska krävas för att bedriva tillfällig försäljning. Detta har inte kommenterats i tjänsteutlåtandet, men kontoret erfar efter samtal med trafikkontoret att motivet är att nämnden ser ett behov av att flytta de foodtrucks som står utefter Rålambshovsleden i syfte att öka framkomligheten där. Trafiknämnden avser att reglera gatan med en lokal trafikföreskrift. Stadsledningskontoret har uppmärksammat några korrekturfel i de föreslagna föreskrifterna. I samråd med trafikkontoret har dessa justerats i den bilagda versionen av de allmänna ordningsföreskrifterna.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner ändringar av de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms kommun och ändring av bilaga 3 till de allmänna lokala ordningsföreskrifterna i enlighet med trafiknämndens förslag, bilaga 1 och bilaga 2, att gälla från och med att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokollet för de beslutade föreskrifterna har justerats.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 september 2018 att som svar på remissen ställa sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande gjordes av Ulf Walther m.fl. (S), ledamöterna Fotius Stathis m.fl. (MP) och Lars Sterneby (V) *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) som instämde i det särskilda yttrandet från (S), (MP) och (V).

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 augusti 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är över lag positiv till att ordningsföreskrifterna ses över och revideras med jämna mellanrum. Förvaltningen är positiv till att föreskrifterna stärks avseende big bags så att även dessa blir tillståndspliktiga. Förvaltningen är positiv till att föreskrifterna tydliggörs avseende reklamanordningar och skyltar. Förvaltningen är positiv till att föreskrifterna förtydligas avseende projicerade anslag på allmän plats och instämmer i att det borde vara avbildningen som projiceras som bör omfattas av tillståndsplikten. Förvaltningen är positiv till att föreskrifterna förtydligas avseende tillfällig försäljning inom det område vid Globen och Tele2 Arena som anges på kartan. Förvaltningen är positiv till att texten angående definitionen av alkohol ändras så att ordet ”starköl” ersätts med ”drycker med alkoholhalt överstigande 3,5 %” i den nuvarande formuleringen avseende alkoholförtäringförbud. Förvaltningen föreslår Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 september 2018 att besvara remissen med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 september 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig i stort positiv till de föreslagna förändringarna men har synpunkter på §§ 15 och 16 gällande alkoholförbud och förbud mot tillfällig

försäljning och de områden där förändringar föreslås. Förvaltningen förordar ett alkoholförbud i Kronobergsparken. Avseende § 16 gäller synpunkterna de gator som i förslaget inte ska omfattas av förbud gällande tillfällig försäljning, Smedsuddsvägen samt Smålandsgatan mellan Birger Jarlsgatan och Nybrogatan. Det förklaras i underlaget inte närmare varför dessa förändringar föreslås.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 september 2018 att nämnden beslutade i enlighet med förvaltningens förslag.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 augusti 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig i stort positiv till de föreslagna förändringarna men har synpunkter på 16 § gällande förbud mot tillfällig försäljning och de områden där förändringar föreslås. Synpunkterna gäller de gator som i förslaget inte ska omfattas av förbud gällande tillfällig försäljning, Smedsuddsvägen samt Smålandsgatan mellan Birger Jarlsgatan och Nybrogatan. Det framgår inte av underlaget varför förbud mot tillfällig försäljning inte längre ska gälla dessa gator.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 september 2018 med omedelbar justering att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 augusti 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är överlag positiv till att ordningsföreskrifterna ses över med jämna mellanrum och ställer sig positiv till samtliga föreslagna förändringar.

Reservationer m.m.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Ulf Walther m.fl. (S), ledamöterna Fotius Stathis m.fl. (MP) och Lars Sterneby (V) enligt följande.

Beträffande 16 § vill vi förtydliga följande.

Samhället ska vara restriktivt med att införa lagar, regler och allmänna lokala ordningsföreskrifter om det inte finns tydliga och visade problem som kan hanteras och åtgärdas med dessa föreskrifter. Samhället ska inte besluta om hinder för legala entreprenörer och företag om de inte är välmotiverade och proportionerliga i relation till problemen. Införande av tillståndsplikt ska vara väl motiverat och förståeligt av berörda parter. Vi förstår att det finns ordningsproblem kring Globenområdet, särskilt i relation till biljettkontoret. Vi förstår även att polisen har upplevt ordningsstörningar i andra delar av området i samband med försäljning vid evenemangen. Vi ser dock inte att underlaget motiverar att hela Globenområdet, från Gullmarsplan, ska omfattas. Vi förstår inte heller vad Trafikkontoret menar med att området ”bör vara så väl tilltaget att personer som regelbundet bedriver tillfällig försäljning där inte har något fortsatt incitament att fortsätta göra det”. För att införa ett förbud menar vi att åtgärden måste vara förknippad med ordningsstörningar, inte med att hindra incitament till försäljning som sådan. Vi förstår inte heller varför försäljning av ordningsskäl ska förbjudas när det inte är evenemang. Vi ställer oss dock ändå bakom förslaget till beslut då vi utgår från att förslaget motsvarar det verkliga behovet såsom polisen uppfattar det, och att förslaget inte sträcker sig längre än nödvändigt. Vi hoppas att kommunstyrelsen säkerställer proportionaliteten, ställt i förhållande till ordningslagen, innan beslut fattas. Vi förutsätter även att det kommer göras tydligt för försäljare hur det framöver går att söka tillstånd.